

Lietuvos Politiniai Kaliniai Antifašistai Šaukiasi Pagelbos

1. Fašizmo Prasikaltimai prieš Lietuvos Darbo Žmones

Štai jau greit 11 metų, kai sunki fašizmo letena užgūlė Lietuvos laudies kūną. Žudynės, teroras, sprespauda ir darbo žmonių persekiojimas — štai nuolatiniai fašistų viešpatavimo palydovai. Aplaisė savo buidelės rankas keturių suau-dytų revoliucionierių krauju jau pačiojo savo viešpatavimo pradžioj, Lietuvos fašistai ir toliau neatsisako prisistatinti darbo žmonių krauju. 1927 metų rudenį jie šaudė Tauragės sukilimo dalyvius — darbininkus ir valstiečius — išdrįsusius pakelti savo ranką prieš fašistinį viešpatavimą. 1929 m. fašistų samdiniai Kauno gatvėse nagaikomis kapoja darbininkus demonstrantus, išdrįsusius reikalauti laisvės darbo žmonėms. 1929-1931 metais Kauno, Ukmergės ir kituose kalėjimuose fašistiniai budeliai nagaikomis, diržais ir revoliucijos daugio politkalinius antifašistus, išdrįsusius darbininkų švenčių metu uždainuoti darbininkų himną "Pirmyn vergai nužemintieji." 1934 m. fašistų policija dujomis ir nagaikomis vaikė streikuojančius viešųjų darbų darbininkus Kaune. 1935 m. fašistiniai žudikai šaudė ir Suvalkių valstiečius, išdrįsusius pakelti balsą prieš neapakeliamą savo padėtį ir prieš fašistinį jungą. Karo lauko teismai išsijusę teisnia valstiečius — suvalkiečių judėjimo dalyvius. Kaikuriuos iš jų sušaudė, o daugybę sukiša ilgiems metams kalėjimams. 1936 m. birželio mėn. jie šaudė ir ramią Krasausko laidotuvių eiseną, užmuša darbininką Rožkevičių ir kt. ir daugelį sužeidžia. 1937 metų pradžioj fašistų policija iki šamones netekimo sumuša viešųjų darbų darbininką, paskui įmeta jį į Kauno kalėjimo rusį, atsisako suteikti jam bet kokią medicinos pagalbą ir jis po trijų dienų miršta. Jis buvo sumuštas tik todėl, kad drįso kartu su savo draugais pasipriešinti išnaudojimui, paskelbti streiką.

Fašizmo prasikaltimai prieš darbo žmones begaliniai. Fašistai uždarė visas legalias darbininkų profesjungas. Jie uždarė socialdemokratų partiją, valstiečių liaudininkų partiją, krikščionių demokratų partiją. Jie uždarė socialdemokratiško jaunimo organizaciją "Žiezirbą", jie uždarė liaudininkiško jaunimo organizaciją "Lietuvos jaunimo sąjungą." To pačio likimo susilaukė ir Lietuvos Darbo jaunimo sąjungą, kurios nariai — darbininkai jaunuoliai — nepanorėjo klausyti fašistinių melų ir pradėjo stoti antifašistinės kovos kelin. Jie persekioja katalikiško jaunimo "Pavasaris" organizaciją. Jie uždarė katalikų moksleivių ateitininkų organizacijąs gimnazijose, o dabar sugavę slapta veikiant metą iš gimnazijos. Taip buvo pašalinta keletas ateitininkų gimnazistų iš Biržų ir Šiaulių gimnazijų. Fašistai atėmė Lietuvos liaudžiai bet kokiais teisės pareikšti savo valią per demokratinius rinkimus. Jie atėmė balso teisę jaunimui iki 24 metų, o teisę būti rinktam jaunimui iki 30 metų. Fašistinis Lietuvos seimas susideda iš dvarininkų, buočių, fašistinių valdininkų, bet už tą jame nėra nė vieno darbininko, nė vieno valstiečio.

2. Į Kalėjimus Sugrąsti Geriausi Liaudies Sūnūs

Ne gana to. Lietuvos kalėjimai perpildyti geriausiais liaudies sūnumis, aktingiausiais kovotojais už liaudies reikalus, už Lietuvos nepriklausomybę. Už ką sėdi Lietuvos kalėjimuose politiniai kaliniai antifašistai ne vienus, ne dvejus, o ilgus me-

tus? Jie sėdi kalėjimuose, nes aktingai organizavo darbininkus kovai dėl geresnės ateities, dėl teisės turėti savo viešas organizacijas, kad per jas ginti savo reikalus. Jie sėdi už tai, kad organizavo darbininkus per streiką išsikvoti sau darbo mokesčio pakėlimą. Jie sėdi už tai, kad drįso viešai Suvalkių lauldelėse susirinkti ir pareikšti protestą dėl nepakeliamos padėties, į kurią įstūmė valstiečių fašistų valdžia. Jie sėdi už tai, kad drįso šaukti dėl gresiančio Lietuvos nepriklausomybei pavojaus iš hitlerinės Vokietijos ir pilsudiskinės Lenkijos pusės, kad drįso reikalauti iš fašistų valdžios nedaryti nusileidimų hitlerinei Vokietijai, suteikti Lietuvas liaudžiai demokratinį laisvų, kad atgavus tas laisves Lietuvos liaudis sukrustų organizuotis atsispyrimui nuo hitlerinės Vokietijos ir jos sąjungininkės fašistinės Lenkijos už puolimo. Jie sėdi kalėjimuose, nes tie politiniai kaliniai antifašistai yra nuosekliausi Lietuvos nepriklausomybės gynėjai, nes jie aktingiausi kovotojai už demokratines laisves, už Lietuvos laudies gerovę.

3. Politiniai Kaliniai Antifašistai Visap Persekiojami.

Dėl visa to didžiausi Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės duobkasiai — fašistai jų taip nekenčia. Fašistai sukišę geriausius laudies sūnus į kalėjimus stengias sudaryti jiems kuo blogiausias gyvenimo sąlygas, kad kuo daugiausia antifašistų sulaužyti fiziniai ir moraliniai. Fašistų kerštas ir neapykanta lydi politinius kalinius antifašistus, kiekviename žingsnyj. Paklauskite, ką rašo patys kaliniai.

(a) IX Forto Urvuose

IX forto urvuose įtaisytos kalėjimo politkaliniai rašo š. m. liepos 10 d. "Tiesoj," išeinančioj Lietuvoj nelegalėj spaustuvej:

"Naujas IX forto viršininkas, kalinių pramintas "Zemaičiu", tikras žvalgybininkas ir pasižymi nepaprastais žiaurumais. Su prižiūrėtojų gauda ištisas dienas slankioja jis ties politikalių kamermomis, klausydamas, ką politikaliniai šneka. Pirmą kartą į kalėjimą pakliuvusius politikalius visai įbaugina ir įkalbinėja juos, kad paduotų malonės prašymus. Prieš jo neklusančius panaudoja įvairias represijas. Jo išdresiruoti prižiūrėtojai už menkiausių dalykėlių tuoj rašo raportus. Už neįėjimą deligos pasivaikščioti — raportas, ir tt. Baudžiamoj kameroj prigrusta apie 20 politikalių. Daug išvežta į Kauno kalėjimo baudžiamąsias. Karceriai nuolat pilni. Karceriu paverstas ir drėgnas, šaltas, be langų, visi-

kai tamsus urvas po geležiniais laiptais. Visi IX forto II aukšte laikomi kaliniai keletą kartų į dieną šiais laiptais lipa žemyn ir aukštn, ir klumpių sukeltas garsas panašus į perkūno griausmą. Tą turi pernešti šiam urve esą kaliniai. Į šį urvą kiša ir moteris. Kartą viršininkas, per šio urvo durų skylutę pastebėjęs, kad viena moteris dienos metu guli ant plikų nary, liepė narus išnešti ir ta moteris keletą dienų turėjo gulėti ant šlapių, šaltų, cementinių grindų. Dėl šios pačios priežasties daugelis IX forto kalinių gavo reumatizmą. Politikaliniai nuolat kratomi. Kratoms daryti pasikviečiami iš Saugumo departamento žvalgybininkai. Politikalinams trūkdoma užsisakyti laikraščių. Ne visus laikraščių numerius kaliniai gauna. Ypač dažnai negauna "Lietuvos žinių" ir žydų laikraščių. Dažniai laikraščiai būna iškarpyti. Taip iš "Lietuvos žinių" buvo iškirpta prof. Leono paskaita apie Ispaniją. IX forte laikraščiai žadami visai uždrausti. Pirmoj eilėj šis sadistas stengiasi prikišti prie naujų politikalių. Jis stengiasi tokius kalinius nubauti be pridedamojo maisto, be rūkymo ir t. p. Viešam asmeniui, atvežusiam kaliniui maistą, šis sadistas pareiškė, kad visus politikalius reiktų sušaudyti, kam, esą, griaua fašistinės valdžios pamatus."

(Pabaiga rytoj)

Paterson, N. J.

Gera Pradžia

Patersono lietuvių draugystės pradėjo svarbų darbą prieš karą ir fašizmą. Pradžią padarė Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 84 kuopa. Ji nutarė kviesti visas pašelpines draugijas surengti bendrai prakalbas prieš karą ir fašizmą. Sūnų ir Dukterų Pašelpinė Draugija nutarė prisidėti prie šio svarbaus darbo. Visos kitos draugijos turėtų padaryti tą patį.

Masiniam mitinge sekanti kalbėtojai kalbės: "Laisvės" redaktorius R. Mizara ir Stasys Michelsonas. Gal bus ir daugiau kalbėtojų, bet apie tai patirsime vėliau. Diena taigi dar nesužinota, kurią įvyks, bet pradžia jau padaryta gera.

Reiktų visoms organizacijoms bendrai veikti, nes fašistai kelia galvą ir New Jersey valstijoje, atvirai organizuodamiesi, mokinamiesi savo kempėse mušto. Fašistai įsisteigę savo slap-tas kempes miškuose ir pareiškė spaudoj, kad girdi, jie organizuojasi "apsaugoti šią šalį nuo raudonųjų." Mat, fašistai, pri-skaito net Rooseveltą "raudo-nu".

Man rodosi visi turėtų suprasti, kad mums, fašizmo priešinams, pasiliko viena išeitis: organi-zuotis visiems ir veikti prieš tą pavojų, o fašizmui sprandas bus nusuktas.

Automobilistams Naujiena

Kaip matosi, tai neužilgo bus įsteigta automobiliams parkinti mašinėlės (parking meters). Išbandymui bus padarytas vienas tūkstantis mašinėlių (meters); už penkis centus vienai valandai galės paparkinti. Pradžią bus padaryta 1938 m. pradžioj.

Turės Atkentėti

Policija areštavo du vyrus ir dvi moteris (po num. 82 Lane St.). Pas juos surasta daug narkotikų. Tų nuodų šmugelįj kal-tinami Harry Levin, Helen Kane, John Domison ir Louise DeVose. Laikomi po \$3,000 bėla. Kadangi neturi pinigų, tai pasi-ųsti į Hudson County kalėjimą.

Mažiau Darbų

Neapribotam laikui užsidarė

dažų fabrikas, Puritan Paces. Dye Works. Bedarbių linijos padidės 300 asmenų. Šis fabrikas visados dirbdavo be sustojimo ir skaitėsi geriausiu fabriku Patersono, bet rugs. 27 d. užsidarė, paskelbdamas, kad savininkai išėina iš biznio.

Liūdna naujiena darbininkams.

J. Matačiūnas.

"Laisvės" Vajus Šiandien

Dar vis per trumpa eilė vajininkų. Draugai, kurie jau stojo į darbą verbavimui "Laisvės" naujų skaitytojų, rašo, kad žmonės prašo kuo greičiau prisijūti dienraštį. Tas parodo, kaip susidomėję yra žmonės žiniomis. Draugai, meskite tą blogą paprotį atidėlioti vis kitam kartui darbo atlikimą. Svarbiausias šių dienų klasiniai sąmoningų lietuvių darbininkų uždavinys yra platinėti "Laisvę". Tūkstančiai mūsų brolių ir seserų užsirašytų savo klasės dienraštį, jei tik kas juos pakalbintų. Stokime į darbą tuojau!

Punktais šiandien stovi:

Philadelphia, Veik. Kom. 314
A. Kavolūnas, Montreal 205
P. Bokas, Waterbury ... 182
A. Barčus, So. Boston ... 161
S. Reikauskas, Hudson ... 145
D. M. Solomskas, Brooklyn 120
J. Matačiūnas, Paterson ... 98
J. J. Mockaitis, Bridgeport 97
K. Zukauskienė, Newark 80
I. Kabilūnas, So. Boston 77
ALDLD 5 kp. Newark 72
S. Sharkey, Easton ... 66
A. Lideikienė, Great Neck 62
J. Anvill, Montreal ... 60
L. Zemaitienė, Waterbury 57
P. Buknys, Brooklyn ... 52
A. Klimas, Hartford ... 50
A. Balčiūnas, Brooklyn ... 48
J. Rudmanas, New Haven 47
V. Narusevičius, Kenosha 44
H. Žukienė, Binghamton 36
J. J. Bakšys, Worcester ... 31
J. Kairys, Brooklyn ... 30
J. Mickūnas, W. Hazleton 27
C. Shaltis, Freehold ... 27
P. Žirgulis, Rochester ... 24
J. Valatka, Brooklyn ... 24
O. Kalvaitienė, Maspeth 22
J. Patrick, So. Boston ... 22
S. Paulenka, Lowell ... 21
J. Simutis, Nashua ... 20

So. Boston, Mass.

Istorinė Diena

Spalio 17 d. So. Bostono ir apielinkės draugams bus istoriška diena. Tą dieną darbininkiškos organizacijos rengia valgių, dainų ir kalbų vakarą, kuriame bus oficialiai atidengta raudona vėliava, kurią southbostoniečiai per ALDLD vajų laimėjo kaip dovaną.

Pirmą sykį So. Bostono Lietuvių Piliečių Klubu svetainėje suplevėsuos darbininkų vienybės vėliava. Pirmą sykį southbostoniečiai ir apielinkės draugai pamatys savo akimis tą simbolą, kuris turi padengęs daugiau kaip 175,000,000 darbo žmonių Sovietų Sąjungoj. Pirmą sykį tas vienybės simbolas spustelės southbostoniečių darbininko širdį ir privers iš krūtinės gilmės prabilti: "O simbole raudonas, vos 119 metų nuo gimimo auto-rius, kuris tave iškėlė aukščiau galvų proletarij, vos 80 metų, kai tas genijus-autorius tave pavadino vienybės simboliu ir tik 54 metai, kuomet tu persikysrei su savo steigėju." Draugai, dalyvaukime šiose iškilmėse, nes ne tik kad svarbu, bet sykiu tai istorinis įvykis. Ateityje ne sykį suaidės, žodžiu ir per spaudą, kad pirmutinė raudona vėliava buvo atidengta So. Bostone.

P. S. Gaile, labai gaila, kad mūs draugai tokius svarbius įvykius, taip siauru ruoštu rengia ir garsina. O visa bėda tame, kad vis da draugai neįsmoksta darbininkškame prūde maudytis—nuplaukia į pesimistišką balą.

Mass. Valstijos Kapitalistai Nori Pasmaugti Komunistų Partiją

"Laisvė" jau pranešė lietuviškam pasauliui, kad Mass. valsti-

jos kapitalistai užsimanę padaryti Komunistų Partiją nelegale. Kapitalistų bernai manė, kad Komunistų Partija susideda iš kelių ateivių, ir be abejo, jie manė, kad savo tardymu išgąsdins komunistus ir įbaugins komunistų simpatikus. Bet kaip sykis viskas išėjo atvirkščiai. Viena, jie negali atlaikyti partijos vadų argumentų, o antra, čia kasdieną vietos laikraščiai pyškina riebiausiomis raidėmis ant pirmų puslapių apie Komunistų Partiją. Šis tyrinėjimas Komunistų Partijos, tiek sudomino Mass. valstijos visuomenę, kad nēr to kampelio, kur nebūtų kalbama apie komunistus. Net 7 bažnyčios kviečia komunistų kalbėtojus, kad jų parapijonams išaiškintų, kas yra komunizmas. Didžiausias Bostono laikraštis "Globe" sako, kad komunistams būtų kainavę keli šimtai tūkstančių dolerių garsintis, kiek

šioji "investigacija" komunistus išgarsino.

Daug ateina į komunistų centralinę raštinę ir patys stoja į Komunistų Partiją, kiti šimtai jieško Komunistų Partijos.

Jaunutis.

Mussolinio Sūnus Vittorio Atsilankė pas Rooseveltą

Washington. — Mussolinio sūnus Vittorio vis tiek atsilankė pas Rooseveltą ir buvo priimtas, nors grupė demonstrantų prieš Italijos ambasadą reikalavo, kad Rooseveltas nepadotų rankos sūniui karinio užpuoliko. — Policija užklupo tuos demonstrantus ir greit išblaškė.

GARSINKITES SAVO BIZNĮ DIENRASTYJ "LAISVĖJE"

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APIEKA

Čia randasi Lietuviška aptieka, kuriuo galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartinio laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS CAMPAU AVE., DETROIT, MICH.

Ši Šeštadienį. Binghamton, N. Y.

Komunistų Partijos Lietuvių Skyrius Rengia

Koncertą ir Banketą

Programą pildys talentai iš Brooklynso Aido Choro Oktetas, mokinamas B. Šalinaitės. Puikiai išlavinti dainininkai. Šiame bankiete jie dainuos solus, duetus, ir dainuos visas Oktetas. Tai pirmu kartu Binghamtone bus duodama pilnai klasiška dailės programa.

Bus Šeštadienį, 16 d. Spalio-October

LIETUVIŲ SVETAINĖJE
315 Clinton Street -- Pradžia 7 val. vakaro
ĮZANGA \$1.00 ASMENIUI

Durys Atdaros 6:30; Programa 7:30 Val. vakare.

"Laisvės" Koncertas

Šiomet mūsų dienraščio Koncertas bus įvairesnis negu bent kada buvo.

Bus Naujų Lietuviškų Talenty

Norime supažindinti Brooklynso visuomenę su visais Amerikos Lietuvių Artistais bei talentais. Tad kas metai duodame naujų dainininkų iš tolimesnių miestų.

Šiomet Jų Turėsime Daugiau Negu Bent Kada Esame Turėję

"Laisvės" Koncerto bilietai jau gatavi; sėdynės rezervuotos, įzanga \$50c, 75c ir \$1.00. Nesivėlinkite įsigyti bilietus.

Bus Sekmadienį, 14 Lapkričio-Nov.

Po Koncertui Bus Šokiai, Griežiant Gerai Orkestrai
Vien tik šokiam įzanga 50c

BUS LABOR LYCEUM SALEJE

949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.
Koncertas prasidės 3 val. dieną, šokiai 7-tą val. vak.

Anglų laivas "Stanbridge" plaukia į Falmouth uostą. Ispanijos fašistų bomba pataikė ir išmušė žėnių pėdų pločio ir dešimtis pėdų ilgio skylę. Laivas tuo laikų ėmė iš miestelio Gijon kūdikius išgabenimui nuo karo pavojaus.

